

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos II. — Izdan in razposlan dne 11. januarja 1900.

Vsebina: (Št. 3—4.) 2. Dopustilnica za lokalno železnico Tannwald—Dül Zelený. — 3. Ukaz o odmeri pristojbin za imovinske prenose vsled smrti, ako je bila občna zakonska skupnost imovine za slučaj smrti. — 4. Ukaz v izvršitev zakona z dne 27. decembra 1899. l. o odpravi časniškega in koledarskega kolka.

2.

Dopustilnica z dne 15. decembra 1899. l.

za lokalno železnico Tannwald—Dül Zelený.

Na podstavi Najvišega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministrstvi delniški družbi „Liberec-Jablonec-Tannwaldska železnica“ po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislilo določil zakona o dopušcanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postaje Tannwald-Šumberk na c. kr. priv. južnoseverni nemški zvezni železnici in na Liberec-Jablonec-Tannwaldski železnici v Dül Zelený.

§. 1.

Gledé stika dopuščene železniške proge k železnici od Petersdorfa v Dül Zelený, ki jo napravi kraljeva pruska vlada, potem gledé skupne rabe

stične postaje Dül Zelený in oskrbe obratne službe tam naj veljajo določila med Avstrijsko-Ogrskim in med Nemško državo sklenjene državne pogodbe z dne 5. novembra 1898. l. (drž. zak. št. 121 iz l. 1899.), in družba je dolžna podvreči se tem določilom in iz njih nastajajočim dolžnostim.

§. 2.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa družba v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Družba je dolžna gradnjo dopuščene železnice začeti precej po dobljenem dovolilu za gradnjo, jo izvršiti najdalje v dveh letih in pol, računaje od današnjega dne in dodelano železnico takoj izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, ki je odmerjeno do 2. dne julija 1976. l.

Da se bode držala zgorenjega roka za gradnjo in pa da napravi in opremi železnico dopustilo pri-

merno, naj da družba zagotovilo, položivši deset tisoč goldinarjev varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se podeli družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredo, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 5.

V ostalem je smatrati v uvodu oznamenjeno lokalno železnico Tannwald-Dül Zelený za celokupno sestavino podjetja lokalnih železnic Liberec-Jablonec-Tannwald in Morchenstern-Josefsthal, ki je predmet Najviših dopustilnic z dne 3. julija 1886. l. (drž. zak. št. 130) in z dne 25. marca 1893. l. (drž. zak. št. 69), in naredbe omenjenih Najviših dopustilnic naj izvzemši v §§. 1 do 4 prve omenjene Najviše dopustilnice obsežena določila, nanašajoča se samo na progo Liberec-Jablonec-Tannwald, in v §§. 1 do 4 druge omenjene Najviše dopustilnice obsežena določila, zadevajoča samo progo Morchenstern-Josefsthal, v bodoče veljajo za lokalno železnico Liberec-Jablonec-Tannwald in Morchenstern-Josefsthal kakor tudi za lokalno železnico Tannwald-Dül Zelený kakor za enotno podjetje in to tako-le:

I.

Določila v §. 5, §. 6, odstavku 1 in odstavkih 4 do 9, potem v §§. 7 do 10 in 12 do 14 Najviše dopustilnice z dne 3. julija 1886. l. (drž. zak. št. 130) in pa v §. 5 Najviše dopustilnice z dne 25. marca 1893. l. (drž. zak. št. 69) naj veljajo za skupno družbeno železniško podjetje z merilom, da

1. veljajo za vojaške prevoze ustanovljeni znižani tarifni postavki tudi za črno vojsko obeh državnih polovic, in pa za revožnjo civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže itd.),

2. da je družba dolžna skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in v ta

namen pristopiti pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako bi se za dopuščeno železniško podjetje ne ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi kakor pri blagajnici imenovane zveze, in

3. da se v §. 12 Najviše dopustilnice z dne 3. julija 1886. l. (drž. zak. št. 130) obseženi odkaz na §. 11, št. 5 te dopustilnice, nanaša v bodoče na odstavek *g* v naslednjem pod II, št. 2 navedenih določil.

II.

Na mesto določil v §. 6, odstavku 2 in 3 Najviše dopustilnice z dne 3. julija 1886. l. (drž. zak. št. 130) in v §. 6 Najviše dopustilnice z dne 25. marca 1893. l. (drž. zak. št. 69), ki se razveljavljajo, naj stopijo naslednja določila:

1. Družbi se daje pravica, izdati prednostne obligacije, in pa prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, ki ga ustanovi državna uprava.

2. Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeni železnici odkupiti vsaki čas po nastopnih določilih:

a) Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

b) Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, tedaj je ob določitvi letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, katere zadenejo vsaki čas odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, prizvetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od doneska.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni rentni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131., lit. *a*) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donoskov.

c) V zmislu spredaj ⁷stoječih določil najdeni poprečni čisti donos je potem družbi kot odškodnino za odkup železnic v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih dne 30. junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

d) Ako bi se pa odkup opravil pred pretekom sedmih let po otvoritvi železniške proge do Dūla Zelenega ali ako bi po določilih v odstavkih a do c najdeni poprečni čisti donos brez tam navedenega pribitka ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni v počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilom državne uprave vzprejetih zajmov, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za petodstotno obrestovanje in v razdolžbo od državne uprave odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, bodi odškodnina, ki jo plača država za odkup železnic, v tem, da izplačuje država spredaj navedene letnine v polletnih obrokih dne 30. junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, in da povrne družbi rentni davek, ki ga je plačati od te odkupne rente.

e) Državi se pridržuje pravica, da prevzame kadarkoli namesto družbe, da plača sama v namen dobave novcev za dopuščeni železnici vzprejete zajme v znesku, ki v času odkupa po odobrenem razdolžnem črtežu še ni poplačan; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za potrebščino v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice, in pa ako pride tako, za tej potrebščini primerno, kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavek b) prišteti poprečnemu donosu.

f) Državi se dalje pridržuje pravica, da sme kadarkoli namesto še ne dospelih rentnih plačil, ki naj jih po določilih spredaj stoječe točke e), ko je družbene zajme prevzela v plačilo, plača država družbi, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, računaje obresti od obrestí, po pet od sto na leto, diskontovane vrednosti teh plačil — samo ob sebi umevno odbivši kak pribitek, obsežen v zmislu določil odstavek b) v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je računati pri tem po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

g) Z odkupom železnic in z dnem tega od kupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano

v odstavkih a do f, brez daljnje odplate v bremen čisto oziroma samo s še neplačanimi ostanki zajma, vzprejetega z odobrilom državne uprave, obremenjeno last in užitek dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in rezervne zaklade, v kolikor niso bili ti že namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

h) Sklep državne uprave o izvrševanju državne pravice odkupa, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določí:

α) čas, od katerega se opravi odkup;

β) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo bodisi kot pritiklina železniškega podjetja, bodisi v povračilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;

γ) znesek odkupnine, ki jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene [odstavek a) do f)] s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

i) Državna uprava si pridržuje pravico, postaviti ob enem vročivši odkupno izjavo, posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave privolitve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

k) Družba je dolžna, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja prevzeti fizično posest označenjenih imovinskih predmetov.

Počenši s časom odkupa se bosta odkupljeni železnici obratovali za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in druge dolgove.

l) Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (odstavek h) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo na razpolago pravne listine, ki bi bile morda še potrebne z nje strani, toda ne na svoje stroške.

Wittek s. r.

3.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 30. decembra 1899. l.

o odmeri pristojbin za imovinske prenose vsled smrti, ako je bila občna zakonska skupnost imovine za slučaj smrti.

Ob občni skupnosti imovine za slučaj smrti med zakoncema v zmislu §§. 1233, nasl. občnega državljanskega zakonika je, ako umrje en zakonec, navadno vsa, v skupnost imovine privzeta imovina po tarifnem postavku 42, opomba, in tarifnem postavku 106 B v zakonu z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) podvržena pristojbini za imovinske prenose vsled smrti.

Od tega pravila pa veljajo naslednje izjeme:

Nepremične stvari, za katere je bil zapustnik sam knjižno vpisan kakor lastnik, so tudi gledé

vse svoje vrednosti predmet davščine, in sicer je plačati od vrednosti ene polovice pristojbino iz naslova skupnosti imovine za slučaj smrti, od vrednosti druge polovice pa pristojbino za prenos na podstavi dednega prava.

Ako pa sta bila zakonca vsak za polovico vpisana kakor solastnika nepremične stvari, je davščini podvržena samo polovica vrednosti, ki pride na zapustnika; polovica, vpisana na ime zakonca, ki je ostal, pa ni predmet davščine.

Ako je bil končno ob občni zakonski skupnosti imovine za slučaj smrti živi zakonec za kako nepremičnino vpisan sam za lastnika, tedaj gledé polovice, ki je ostala tudi po smrti drugega zakonca v njegovi lastnini, sploh ni bilo imovinskega prenosa in ta polovica se torej ob izmeri pristojbine ne računi. Pač pa je druga polovica kakor del imovine umrlega zakonca podvržena davščini.

Po spredaj stoječih načelih je tudi ravnati, ako gre ob občni zakonski skupnosti imovine za slučaj smrti za terjatve dolgov, vpisane v zemljiški knjigi.

Ta ukaz stopi z dnem razglasitve v moč. Predpisi pristojbin, ki so že dobili pravno moč, se s tem ukazom ne izpreminjajo.

Jorkasch s. r.

4.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 2. januarja 1900. l.

v izvršitev zakona z dne 27. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 261) o odpravi časnškega in koledarskega kolka.

V izvršitev §. 2 zakona z dne 27. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 261) o odpravi časnškega in koledarskega kolka se ukazuje nastopno:

Do konca septembra 1900. l. se lahko za neprodane kolkovane koledarje leta 1900., ki nimajo nikakega sledu, da so se rabili, zahteva

povračilo zanje plačanega kolkovnega zneska v gotovini.

To lahko zahteva samo tista stranka, ki je svoječasno plačala davščino, torej založnik, oziroma za inozemske koledarje prodajalec, ki dokaže plačilo davščine, ko jih je dobil, in samo enkrat za vse neprodane koledarje h kratu na tistem uradu, na katerem so se koledarji svoječasno kolkovali.

Kolkovna znamenja se v tem primeru v navzočnosti stranke prebijejo ali prečrtajo in se v namen, da se položi račun, pridrže z naslovnim listom in z listom ali listi, na katerih je koledar, drugi deli tiskovine, ki ne obsegajo koledarskega zaznamka dni, pa se vrnejo stranki.

Jorkasch s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26, tudi leta 1900. v nemškem, italijanskem, češkem, poljskem, maloruskem, slovenskem, hrvaškem in rumunskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1900 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati se je v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26, kjer je moči dobiti tudi posamezne letnike in kose državnega zakonika.

Naročilu pa je ob enem priložiti za nje pripadajoči znesek, ker se državni zakonik pošilja samó, če se je plačala prej naročnina zanj.

Kadar kdó kupi celo desetletje ali več desetletij državnega zakonika na enkrat, tedaj stane v nemški izdaji:

desetletje od l. 1849. vštévši do l. 1858. 50 K	desetletje od l. 1879. vštévši do l. 1888. 40 K
„ „ „ 1859. „ „ „ 1868. 24 „	„ „ „ 1889. „ „ „ 1898. 60 „
„ „ „ 1869. „ „ „ 1878. 32 „	
Vseh pet desetletij od l. 1849. vštévši do l. 1898. pa stane 180 K	
Desetletja „ „ 1870. „ „ „ 1899. „ „ 120 „	

V izdajah drugih jezikov stane:

desetletje od l. 1870. vštévši do l. 1879. 32 K	desetletje od l. 1890. vštévši do l. 1899. 60 K
„ „ „ 1880. „ „ „ 1889. 40 „	
desetletji od l. 1870. vštévši do l. 1899. pa staneta 120 K	

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za	Letnik 1866. za	Letnik 1883. za
2 K 20 h	4 K 40 h	5 K — h
1850. „ 10 „ 50 „	1867. „ 4 „ — „	1884. „ 5 „ — „
1851. „ 2 „ 60 „	1868. „ 4 „ — „	1885. „ 3 „ 60 „
1852. „ 5 „ 20 „	1869. „ 6 „ — „	1886. „ 4 „ 60 „
1853. „ 6 „ 30 „	1870. „ 2 „ 80 „	1887. „ 5 „ — „
1854. „ 8 „ 40 „	1871. „ 4 „ — „	1888. „ 8 „ 40 „
1855. „ 4 „ 70 „	1872. „ 6 „ 40 „	1889. „ 6 „ — „
1856. „ 4 „ 90 „	1873. „ 6 „ 60 „	1890. „ 5 „ 40 „
1857. „ 5 „ 70 „	1874. „ 4 „ 60 „	1891. „ 6 „ — „
1858. „ 4 „ 80 „	1875. „ 4 „ — „	1892. „ 10 „ — „
1859. „ 4 „ — „	1876. „ 3 „ — „	1893. „ 6 „ — „
1860. „ 3 „ 40 „	1877. „ 2 „ — „	1894. „ 6 „ — „
1861. „ 3 „ — „	1878. „ 4 „ 60 „	1895. „ 7 „ — „
1862. „ 2 „ 80 „	1879. „ 4 „ 60 „	1896. „ 7 „ — „
1863. „ 2 „ 80 „	1880. „ 4 „ 40 „	1897. „ 15 „ — „
1864. „ 2 „ 80 „	1881. „ 4 „ 40 „	1898. „ 6 „ — „
1865. „ 4 „ — „	1882. „ 6 „ — „	1899. „ 10 „ — „

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenshi z l. 1870. se dobivajo po tisti ceni, kakor nemška izdaja.

NB. Tisti kosi državnega zakonika, ki naročniku celó niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tédnih naravnost pri c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar ta rok izteče, se bodo kosi državnega zakonika izročevali samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej, in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma dopolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 2 h) iz založbe c. k. dvorne in državne tiskarnice; potemtakem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike, ter si liste urediti po tvarini.